

Öldrunarráð Íslands

Ársskýrsla

Starfsárið 2015-2016

INNGANGUR AÐ ÁRSSKÝRSLU

Öldrunarráð Íslands var stofnað 21. október 1981.

Rétt eins og síðustu ár, hefur stjórn Öldrunarráðs Íslands ákveðið að viðhalda þeim góða sið að gefa út formlega ársskýrslu eftir hvert starfsár.

Fjallað er um helstu þætti í starfinu á árinu 2015-2016 sem vonandi gefa lesendum góða innsýn í starf Öldrunarráðs Íslands. Til frekari upplýsinga skal bent á heimasíðu Öldrunarráðs, oldrunarrad.is en þar er einnig að finna nokkrar eldri ársskýrslur.

Ég vil nota þetta tækifæri til að þakka stjórnarmönnum, félagsaðilum og öðrum sem tekið hafa þátt í starfi Öldrunarráðs, fyrir ánægjulegt og árangursríkt samstarf á starfsárinu 2015-2016.

Þar sem að undirritaður er að hætta í stjórn ráðsins og stíga úr stóli formanns eftir sex skemmtileg ár, vil ég fá að nota þetta tækifæri til að þakka kærlega fyrir mig. Þessi tími hefur verið einstaklega gefandi og magnaður á margan hátt. Ég hef fengið að vinna með fjölmörgu flottu fólki að áhugaverðum verkefnum og fengið að kynnast fjölbreytilegri flóru öldrunarmálanna sem spannar mörg svið. Margt hefur áunnist og ég er sannarlega þakklátur fyrir það tækifæri að fá að starfa með öllu þessu glæsilega fólki og vera treyst fyrir því að fá að leggja örlítil lóð á vogarskálarnar til að auka lífsgæði þeirra sem eldri eru hér á landi.

Pétur Magnússon,
formaður Öldrunarráðs Íslands

AÐALFUNDUR ÖLDRUNARRÁÐS ÍSLANDS 2016

Föstudaginn 29. apríl 2016

Kl. 14:00-16:00

Hrafnista Reykjavík

Dagskrá:

1. Hefðbundin aðalfundarstörf samkvæmt lögum ráðsins
2. Afhending viðurkenninga Öldrunarráðs fyrir störf að málefnum aldraðra og framúrskarandi stefnu varðand starfslok.
3. Önnur mál

Kaffihlé

4. Ólafur Þór Gunnarsson, séfræðingur í lyf- og öldurnarlækningum fjallar um öldrunarþjónustu.
5. Hvað er Grái herinn? Kynning frá Helga Péturssyni og Þórunni Sveinbjörnsdóttur.

Öldrunarráð Íslands

DAS Hrafnista, Laugarási, 104 Reykjavík

Sími: 585 9508 ■ oldrunarrad@oldrunarrad.is

STJÓRN ÖLDRUNARRÁÐS ÍSLANDS

2015-2016

Pétur Magnússon

petur.magnusson@hrafnista.is
GSM: 841 1600
Vinnusími: 585 9500

Jóna Valgerður Kristjánsdóttir

jvalgerdur@gmail.com
GSM: 893 6396
Heimasími: 434 7754

Jón H. Magnússon

jonhalldormagnusson@gmail.com
GSM: 821 8575
Heimasími: 553 4575

Guðlaug Jóna Hilmarsdóttir

gudlaugjona@arborg.is
Vinnusími: 480 1900

Aðalbjörg Traustadóttir

adalbjorg.traustadottir@reykjavik.is
GSM: 664 7760
Vinnusími: 411 1500

Fanney Helga Friðriksdóttir

fanben@simnet.is
GSM 861 2760
Vinnusími: 411 2760

Ingibjörg Þórisdóttir

ingibjorg.halla.thorisdottir@reykjavik.is
GSM: 893 5135
Vinnusími: 411 1590

Ólafur Þór Gunnarsson

olithor@landspitali.is
GSM: 864 2954
Vinnusími: 543 1000

Ragnhildur G. Hjartardóttir

ragnhildur.hjartardottir@mork.is
GSM: 894 4447
Vinnusími: 560 1703

Hulda S. Helgadóttir

oldrunarrad@oldrunarrad.is

formaður

frá Sjómannadagsráði
Hrafnista
Laugarási, 104 Reykjavík

varaformaður

frá Landssambandi eldri borgara
Mýrartunga 2, 380 Reykhólahreppi

gjaldkeri

frá Samtökum atvinnulífsins
Neðstaleiti 2, 103 Reykjavík

ritari

frá Sveitarfélaginu Árborg
Sveitarfélagið Árborg – Fjölskyldumiðstöð
Grænumörk 5, 800 Selfoss

meðstjórnandi

frá Reykjavíkurborg
Velferðarsvið Reykjavíkurborgar,
Borgartún 12 - 14, 105 Reykjavík

meðstjórnandi

frá Alþýðusambandi Íslands
Félagsliði þjónustufbúðum aldraðra
Norðurbrún 1, 104 Reykjavík

meðstjórnandi

frá Félagi íslenskra hjúkrunarfræðinga
Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis
Síðumúla 39, 108 Reykjavík

meðstjórnandi

frá Öldrunarfræðafélagi Íslands
Landspítali Háskólasjúkrahús
101 Reykjavík

meðstjórnandi

frá Hjúkrunarheimilinu Mörk
Mörk, hjúkrunarheimili
Suðurlandsbraut 66, 108 Reykjavík

starfsmaður Öldrunarráðs Íslands

Sími: 585 9508, GSM 693 9508

Aðildarfélög Öldrunarráðs Íslands 2015-2016

Akureyrarkaupstaður
Alþýðusamband Íslands
Biskupsstofa
Blindrafélagið
Bændasamtök Íslands
Dvalarheimilið Ás
Félag aðstandenda
Alzheimersjúkra (FAAS)
Félag íslenskra
hjúkrunarfræðinga
Félag sjúkrapjálfara í
öldrunarþjónustu

Félag stjórnenda í
öldrunarþjónustu
Garðabær
Grund, dvalar- og
hjúkrunarheimili
Hafnafjarðarkaupstaður
Íðjubjálfafélag Íslands
Kópavogsbær
Kvenfélagasamband Íslands
Landsamband eldri borgara
Landssamtök lífeyrissjóða
Mörk, hjúkrunarheimili
Rauði Kross Íslands
Samband íslenskra
sveitarfélaga

Samtök atvinnulífsins
Samtök starfsmanna
fjármálafyrirtækja
Sálfræðingafélag Íslands
Sjómannadagsráð &
Hrafnista
Skjól, hjúkrunarheimili
Sveitarfélagið Árborg
Sveitarfélagið Skagafjörður
Tryggingastofnun ríkisins
Velferðarsvið
Reykjavíkurborgar
Öldrunarfræðafélag Íslands
Öryrkjabandalag Íslands

STJÓRN ÖLDRUNARRÁÐS ÍSLANDS 2015-2016

Efri röð frá vinstri: Hulda S. Helgadóttir, Ragnhildur G. Hjartardóttir, Guðlaug Jóna Hilmarsdóttir, Aðalbjörg Traustadóttir og Jón H. Magnússon. Neðri röð frá vinstri: Fanney Helga Friðriksdóttir, Pétur Magnússon og Ingibjörg Halla Þórisdóttir. Á myndina vantar Jónu Valgerði Kristjánsdóttur og Ólaf Þór Gunnarsson.

FUNDARGERÐ AÐALFUNDAR ÖLDRUNARRÁÐS ÍSLANDS 2015

20. maí 2015

Aðalfundur Öldrunarráðs, haldinn á Grand hótél.

Pétur Magnússon, formaður Öldrunarráðs setur fundinn og bauð aðalfundarfulltrúa velkomna.

Fundarstjóri var kjörinn Jóna Valgerður Kristjánsdóttir og fundarritari Ingibjörg Þórisdóttir.

Fundarstjóri tók til máls og lýsti fundinn löglega boðaðan og löglega settan.

1. Nafnakall – lesin upp kjörbréf.
2. Hefðbundin aðalfundarstörf
  - a. Lögð fram ársskýrsla Öldrunarráðs fyrir starfsárið 2014 – 2015 sem jafnframt er skýrsla stjórnar. Formaður rakti helstu atriði úr starfi stjórnar, starfsárið 2014-2015.
  - b. Ársreikningar Öldrunarráðs fyrir starfsárið lagðir fram, Jón H. Magnússon, gjaldkeri gerði grein fyrir ársreikningum. Skýrsla stjórnar og reikningar Öldrunarráðs bornir upp til atkvæða og samþykktir samhljóða.
  - c. Efnahagsreikningur Rannsóknarsjóðs lagður fram, samþykktur.
  - d. Kosning til stjórnar. Berglind Magnúsdóttir gengur úr stjórn, Ólafur Þór Gunnarsson gefur kost á sér fyrir hönd Öldrunarfræðafélagsins. Samþykkt.
  - e. Fyrirspurnir : Engar
  - f. Skoðunarmenn reikninga: Stefán Ólafsson og Linda Baldursdóttir gefa kost á sér áfram. Samþykkt.
3. Pétur Magnússon afhendir Viðurkenningu Öldrunarráðs fyrir störf að málefnum aldraðra. 15 tilnefningar bárust. Viðurkenninguna hlýtur Guðrún Birna Gísladóttir forstjóri Grundar dvalar og hjúkrunarheimilis. Sonur Guðrúnar Gísli Páll Pálsson veitir viðurkenningunni móttöku og færir stjórn kveðju og þakki frá Guðrúnu.
4. Starfsmönnum Hrafnistu er þakkað fyrir aðstoð við stjórn Öldrunarráðs á starfsárinu.
5. Önnur mál. Heiðís Dögg Eiríksdóttir formaður Félags heyrnarlausra kemur með innlegg. Hún vill vekja athygli á vinnu félagsins með Gerðubergi, DAS og vinnu með táknmál. Hún vill ennfremur vekja athygli fundarmanna á að stór hópur heyrnarlausra er að komast á efri ár og þarf að huga þá þörfum þessa hóps til framtíðar.
6. Eygló Harðardóttir félags og húsnæðismálaráðherra, ávarpar aðalfundinn um málefni aldraðra. Hún ræddi málefni aldraðra út frá ýmsum sjónarhornum. Veit af vanda hjúkrunarheimila, dagvistana og þörf á aukinni þjónustu heim samfara aukinni áherslu á að aldraðir búi sem lengst heima. Hún kallar eftir ályktun frá Öldrunarráði vegna breytts greiðslufyrirkomulag á hjúkrunarheimilum.
7. Kynning frá Fastus á Master Care línunni sem er til að auðvelda og auka öryggi við umönnun.
8. Fundurinn var haldinn í boð Fastus, eru þeim færðar þakki fyrir.

HELSTU ATRIÐI ÚR STARFI ÖLDRUNARRÁÐS 2015-2016

Viðurkenning Öldrunarráðs 2014

Starfsár Öldrunarráðs Íslands 2014-2015 hófst á aðalfundi ráðsins 19. maí. Á aðalfundi veitir Öldrunarráð árlega sérstaka viðurkenningu til einstaklings, stofnunar eða félagasamtaka sem þykja hafa unnið gott og óeigingjarnt starf að málefnum aldraðra.

Var það Guðrúnu Birnu Gísladóttur, forstjóri dvalar- og hjúkrunarheimilisins Grundar í Reykjavík, sem fékk viðurkenningu ráðsins 2015 fyrir langt og óeigingjarnt ævistarf að málefnum aldraðra.

Guðrún Birna hefur allan sinn starfsferil starfað á Grund og er líklega eini forstjóri landsins sem er fæddur og alinn upp á elliheimili. Grund var stofnuð af afa hennar, Sigurbirni Gíslasyni, og fleirum árið 1922. Faðir hennar, Gísli Sigurbjörnsson tók við af föður sínum og stýrði Grund í rúmlega 60 ár, eða allt þar til Guðrún tók við starfi forstjóra árið 1994. Guðrún hafði þá starfað í rúm 30 ár á Grund við hlið foreldra sinna. Dvalarheimilið Ás í Hveragerði, sem tók til starfa árið 1952, hefur einnig verið órjúfanlegur þáttur í ævistarfi Guðrúnar auk hjúkrunarheimilisins Markar í Reykjavík sem Grund tók við árið 2010. Guðrún Birna hefur allan sinn starfsferil látið sér annt um hagsmuni og velferð aldraðra og með viðurkenningu Öldrunarráðs Íslands í dag eru þau störf í meira en hálfa öld þökkuð af alúð.

Viðurkenning Öldrunarráðs

Árlega veitir Öldrunarráð Íslands sérstaka viðurkenningu til einstaklings, stofnunar eða félagasamtaka sem þykja hafa unnið einstakt starf tengt málefnum aldraðra. Auglýst er eftir tilnefningum í fjölmiðlum og er öllum heimilt að senda inn tilnefningar. Að þessu sinni voru 9 aðilar tilnefndir, þar af sumir sem fengu fleiri en eina og fleiri en tvær tilnefningar. Eftir að hafa fjallað um tilnefningarnar, sem margar voru mjög áhugaverðar og komu sannarlega til greina, komst stjórn Öldrunarráðs Íslands að niðurstöðu um Guðrúnu Birnu.

Framtíðarþing um farsæla öldrun – Árborg og Suðurland

Fyrsta stóra verkefni Öldrunarráðs á þessu starfsári var Framtíðarþing um farsæla öldrun á Suðurlandi var haldið um miðjan nóvember á Selfossi. Þingið var með sama sniði og fyrri framtíðarþing sem haldin voru í Reykjavík og á Akureyri. Þingið á Selfossi var samvinnuverkefni Öldrunarráðs Íslands, Landssambands eldri borgara, velferðarráðuneytisins, Hrunamannahrepps, Hveragerðisbæjar, Bláskógabyggðar, Sveitarfélagsins Ölfuss, Rangárpings eystra, Skeiða- og Gnúpverjahrepps og Sveitarfélagsins Árborgar og tóku um 80 manns þátt.

Markmið þingsins var eins og áður að miðla upplýsingum og viðhorfum eldri borgara til stjórnvalda og sveitarfélaganna um það hvernig aldraðir sjá framtíðina fyrir sér og skapa leiðbeiningar til stjórnvalda um það hvernig aldraðir líta eigin mál til framtíðar og var komið að því að heyra sjónarmið Sunnlendinga.

Aðdragandi Framtíðarþinga um farsæla öldrun var Evrópuár um virkni aldraðra og samstöðu kynslóðanna árið 2012 hjá Evrópusambandinu en í kjölfarið ákvað Stjórn Öldrunarráðs að stefna til þinga með eftirfarandi markmið að leiðarljósi:

- Að vekja jákvæða athygli á öldruðum, stöðu þeirra og hvernig þeir líta sín mál til framtíðar.
- Að skapa umræðu um öldrunarmál, væntingar og viðhorf til efri áranna.
- Að skapa vettvang fyrir þá sem koma að öldrunarmálum á Íslandi og koma af stað heilbrigðri og skynsamlegri umræðu um þessa kynslóð.
- Að kynna samfélaginu Öldrunarráð sem og aðra samstarfsaðila sem að fundinum koma;
- Að skapa leiðbeiningar til stjórnvalda.

Fundarfyrikomulag byggði á sömu hugmyndafræði og notuð var á Þjóðfundi 2009 og 2010. Unnið var á sextán 8-9 manna borðum og á hverju borði var sérþjálfður borðstjóri en hans hlutverk var að sjá til þess að allir við borðið fengju jöfn tækifæri til að tjá sig og að tryggja virka hlustun þannig að öll sjónarmið kæmust að.

Niðurstöður voru teknar saman í skýrslu sem dreift var víða og kynntar með greinaskrifum í fjölmiðlum. Niðurstöður má finna á heimasíðu Öldrunarráðs, oldrunarrad.is

Frá vinstri: Ingrid Kuhlman þingstjóri, Sigríður J. Guðmundsdóttir, formaður Félags eldri borgara á Selfossi, Haukur Ingibergsson, formaður Landssambands eldri borgara, Ásta Stefánsdóttir framkvæmdastjóri Sveitarfélags Árborgar, Guðlaug Jóna Hilmarisdóttir, félagsmálastjóri Sveitarfélags Árborgar og Pétur Magnússon, formaður Öldrunarráðs.

Jákvæðni og þarfar ábendingar

Þegar skoðaðar eru helstu niðurstöður í því sem aldraðir á Suðurlandi komu á framfæri má segja að umræðurnar hafi bæði einkennst af mikilli jákvæðni og bjartsýni en ekki síður af þörfum ábendingum um atriði sem annað hvort þurfi að bæta í málefnum aldraðra eða forðast þegar opinberir aðilar taka afdrifaríkar ákvarðanir um framtíð aldraðra.

Tími til að rækta sjálfan sig

Þannig nefndu fundarmenn t.d. að það besta við að eldast væri að geta litið sáttur yfir farinn veg að loknu góðu dagsverki um ævina. Þátttakendur töldu að efri árin geti fært öldruðum kærkomið tækifæri til að njóta lífsins, bæði með sjálfum sér og maka en ekki síður börnum og barnabörnum. Þakklæti fyrir að hafa náð háum aldri, hafa ferðast og haft góðan félagsskap var fundarmönnum einnig ofarlega í huga. Fundarmönnum var þannig tíðrætt um kærkomið frelsi frá vinnutengdu stressi og tækifæri til að rækta sjálfan sig, halda áfram félagslegri virkni í eigin tómstundum svo sem með lestri, kórstarfi, dansi, sjálfbóðaliðastarfi eða öðru sem hugurinn girnist.

Aldraðir ekki einsleitur hópur

Fundarmenn voru sammála um að góð heilsa og fjárhagslegt sjálfstæði væru að sjálfsögðu forsenda þess að hægt væri að gera allt það jákvæða sem hér hefur verið nefnt. Öðruvísi sé ekki hægt að njóta þess sem ellin hefur uppá að bjóða. Þess vegna kom fram í máli þátttakenda að mikilvægt sé að samfélagið standi vörð um hagsmuni aldraðra sem þurfa á þjónustu að halda, hvort sem er með viðeigandi búsetuúrræðum, heimahjúkrun í samráði við þá sem hennar njóta eða greiðum aðgangi að hjúkrunarrými þegar þess er þörf. Að mati fundarmanna er vandinn sá að samfélagið lítur of mikið á aldraða sem einsleitann hóp þar sem allir eigi að fá sömu þjónustu óháð mismunandi þörfum. Það kom skýrt fram að þessu þurfi að breyta, m.a. með því að gera öldruðum hjónum kleift að búa áfram saman óski þau þess og aldrei ætti að flytja aldraða í fjarlæg héröð til vistunar nema viðkomandi óski þess.

*Farsæl öldrun er okkar fag
fylkjum saman liði í dag.
Gerum öllum öðrum gott
endum síðan lífið flott.*

*Steinunn K. Jónsdóttir samdi fyrirpartinn
Óskar H. Ólafsson botnaði*

Aldraðir ekki forgangshópur

Þegar rýnt er í niðurstöður út frá væntingum kom glöggt fram að fundarmönnum fannst að samfélagið hefði þær væntingar til aldraðra að þeir létu sem minnst fyrir sér fara og sættu sig við þau úrræði sem samfélagið hefði að bjóða. Jafnframt væri mikilvægt að aldraðir kostuðu samfélagið sem minnst. „Samfélaginu leiðast kröfur aldraðra um lífvænlegan lífeyri,“ komst einn þátttakenda að orði. „Aldraðir verða að skilja að þeir eru ekki í forgangi.“ Þeir eiga að vera auðveldir í samskipum, skapandi og lífsglaðir, fara sem sjaldnast til læknis, sjá um sig sem lengst og víkja fyrir þeim yngri á vinnumarkaðnum,“ var einnig meðal þess sem kom fram í máli þátttakenda.

Standi við skyldur sínar

Á sama tíma og þess er vænst að aldraðir láti lítið fyrir sér fara er einnig ætlast til að þeir standi við skyldur sínar gagnvart samfélaginu með t.d. vinnu fyrir hagsmunahópa og afkomendur, hvort sem er í sjálfbóðastarfi, nefndarstörfum eða barnapössun. Þrátt fyrir ríkar kröfur töldu þátttakendur á framtíðarþinginu á Selfossi engu að síður að samfélagið hefði þær væntingar líka að aldraðir lifðu innihaldsríku og góðu lífi og væru meðvitaðir um rétt sinn. Þess vegna töldu þátttakendur að mikilvægt væri að samfélagið áttaði sig á því að fjárhagslegt sjálfstæði væri eitt af grundvallaratriðum áhyggjulauss ævikvölds. Mikilvægt sé því að tryggja framfærslu yfir fátæktarmörkum þannig að allir standi jafnfætis óháð fyrri tekjum.

*Þátttakendur óskast
– viltu vera með?*

FARSÆL ÖLDRUN

Framtíðarþing um farsæla öldrun

MARKMIÐ ÞINGSINS:

- ▶ Skapa umræðu meðal áhugasamra um öldrunarmál, væntingar og viðhorf til efri árána.
- ▶ Vekja jákvæða athygli á eldri borgurum, stöðu þeirra og hvernig þeir líta á mál sín til framtíðar.

**Í Þjónustumiðstöð aldraðra
á Selfossi, Grænumörk 5
16. nóvember kl.16:30 – 20:30**

Óskað er eftir þátttakendum úr eftirfarandi hópum:

- ▶ 75 ára og eldri
- ▶ 55-75 ára
- ▶ 55 ára og yngri
- ▶ Starfsfólk sem tengist öldrunarmálum

Skráning:

Skráning sendist á netfangið
oldrunarrad@oldrunarrad.is eða
í síma **693 9508** eigi síðar en 10. nóvember n.k.
Athugið að takmarkaður fjöldi er í hverjum hóp.
Taka þarf fram nafn, kennitölu og síma.
Þátttaka er öllum heimil og án endurgjalds.*
Boðið verður upp á veitingar.

*Allir þátttakendur eru sjálfbóðaliðar og þurfa sjálfir að standa straum af eigin ferðakostnaði.

Um Rannsóknasjóð Öldrunarráðs Íslands

Sjóðurinn hefur verið starfræktur um langt skeið en aðalhvatamaður að stofnun hans var Gísli heitinn Sigurbjörnsson, forstjóri hjúkrunarheimilisins Grundar. Rannsóknasjóðurinn hefur það hlutverk að styðja við bakið á rannsóknum í öldrunarmálum á Íslandi auk sérstakra verkefna annarra í málaflokknum, sem stjórn sjóðsins metur til þess fallin hverju sinni.

Styrkir Rannsóknasjóðs Öldrunarráðs

Þann 3. nóvember 2015 veitti stjórn Öldrunarráðs Íslands fjóra styrki til rannsóknarverkefna á sviði öldrunarmála sem unnin verða á næstunni. Öldrunarráð veitir árlega styrki sem næst afmælisdegi Gísla heitins Sigurbjörnssonar, stofnanda dvalarheimilisins Grundar, en Gísli var jafnframt aðalhvatamaður að stofnun styrktarsjóðsins.

María K. Jónsdóttir, Ph.D., klínískur taugasálfræðingur við sálfræðiþjónustu geðsviðs LSH á Landakoti og dósent í sálfræði við Háskólann í Reykjavík, hlaut styrk til að vinna áfram að þýðingu og staðfærslu hugbúnaðarins Addenbrooke Cognitive Examination (ACE) fyrir iPad spjaldtölvur. Um er að ræða skimunarpróf fyrir hugræna getu sem einkum er notað á þá sem eru 50 ára og eldri og leita læknis vegna minnisvandkvæða

Ingibjörg H. Harðardóttir, sálfræðingur og lektor í þroskasálfræði við Menntavísindasvið Háskóla Íslands, hlaut styrk vegna verkefnis þar sem markmiðið verður að leita svara við því hvernig hægt sé að stuðla að farsælli öldrun í starfi með öldruðum. Megináhersla verður lögð á að draga fram það sem hefur gefist vel til að stuðla að þekkingarsköpun í ljósi reynslunnar. Leitað verður til starfsfólks stofnana er veita öldruðum þjónustu og athyglinni beint að því sem gefist hefur vel.

Gísli Jafetsson, framkvæmdastjóri FEB - Félags eldri borgara í Reykjavík og nágrenni, og Þórunn Sveinbjörnsdóttir, formaður FEB, tóku við styrk f.h. FEB til að endurtaka könnun sem gerð var 2005 til að komast að því hvert framlag eldri borgara væri til samfélagsins, einkum það sem ekki er sýnilegt. Niðurstöðurnar þá sýndu að framlag þeirra er mikið og dýrmætt þótt það verði oft hvorki metið til fjár né sé það alltaf sýnilegt. Nú er ætlunin að greina hver þróunin hefur orðið sl. 10 ár, t.d. á skoðunum almennings á því hvert mikilvægi eldri borgara sé í hinu kröfuharða og hraða samfélagi samtímans.

Sólveig Hrönn Gunnarsdóttir, hjúkrunarfræðingur við Heilbrigðisstofnun Suðurlands á Selfossi, hlaut styrk til rannsóknar á hegðunarvanda á hjúkrunarheimilum, tíðni þeirra og tengslum við vitræna skerðingu, þunglyndi, verki, virkni og notkun fjötra. Markmiðið er einnig að greina hvaða meðferðum og heilsufarsþáttum einkennin tengjast.

Frá vinstri: Gísli, Ingibjörg, Sólveig, Þórunn, María og Pétur, formaður ÖÍ.

RÁÐSTEFNA › Grand Hótel › föstudagur 27. nóv 2015 › kl 13:30-15:30

Ofbeldi gagnvart öldruðum á Íslandi

13:30-13:40	Setning ráðstefnu: Pétur Magnússon, formaður Öldrunarráðs Íslands og varaformaður Samtaka fyrirtækja í velferðarþjónustu.
13:40-13:50	Ávarp: Eygló Harðardóttir, félags- og húsnæðismálaráðherra.
13:50-14:20	Skilgreiningar á ofbeldi gagnvart öldruðum og birtingarmyndir á Íslandi Sigrún Ingvarsdóttir, félagsráðgjafi.
14:20-14:40	Ofbeldi gagnvart öldruðum – sjónarhorn lögreglu Alda Hrönn Jóhannsdóttir, aðallögfræðingur hjá lögregluembættinu á höfuðborgarsvæðinu.
14:40-15:00	Hversu alvarlegt er ofbeldi gagnvart öldruðum? – Út frá sjónarhorni fjármála Gísli Jafetsson, framkvæmdastjóri Félags eldri borgara í Reykjavík og fyrrverandi bankamaður.
15:00-15:20	Hlutverk réttindagæslumanna fatlaðra – er þörf fyrir slíkt meðal aldraðra? Kristjana Sigmundsdóttir, réttindagæslumaður fatlaðs fólks
15:20-15:30	Lokaorð og ráðstefnuslit: Ólafur G. Skúlason, formaður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga.
	Ráðstefnustjóri: Haukur Ingibergsson, formaður Landssambands eldri borgara.

ALLIR VELKOMNIR - AÐGANGUR ÓKEYPIS

Ráðstefna um Ofbeldi gagnvart öldruðum á Íslandi

Áhugavert málþing um ofbeldi gagnvart öldruðum á Íslandi var haldið á Grand hótel í nóvember. Málþingið var samstarfsverkefni Öldrunarráðs Íslands og nokkurra aðildarfélagaráðsins sem eru Landssamband eldri borgara, Öldrunarfræðafélag Íslands og Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga en auk þess voru samstarfsaðilar Samtök fyrirtækja í velferðarþjónustu og Velferðarráðuneytið. Málþingið þótti takast mjög vel en rúmlega 250 manns sóttu þingið.

Námstefna um viðbrögð við ofbeldi gagnvart öldruðu fólki.

Haldið á Grand Hótel 12. apríl kl. 12:30 – 16:00

12:30 – 13:00 Skráning

13:00 – 13:10 Setning

13:10 – 13:40 Hlutverk starfsmanna öldrunarþjónustu í forvörnum gegn ofbeldi.

Sigrún Ingvarsdóttir, deildarstjóri þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis.

13:40 – 14:00 Aðkoma og úrræði lögreglu.

Elís Kjartansson, lögreglufulltrúi rannsóknardeild Lögreglunnar á Suðurlandi.

14:00 – 14:20 „Er samfélagslegt ofbeldi gagnvart eldra fólki vandamál á Íslandi?“

Ólafur Þór Gunnarsson, öldrunarlæknir.

14:20 – 14:40 Kaffi

14:40 – 15:00 Hversu margir litir eru í litrófi samfélagsins? - Um birtingarmyndir ofbeldis á hjúkrunarheimilum.

Pétur Magnússon, forstjóri Hrafnistuheimilanna.

15:00 – 15:20 „Tilfinningalegt ofbeldi gagnvart öldruðum“.

Ása Guðmundsdóttir, sérfræðingur í klíniskri sálfræði.

15:20 – 15:40 Úrræði lögræðislaga nr. 71/1997 gegn fjárhagslegri misnotkun aldraðra.

Ásrún Eva Harðardóttir, lögræðingur og fagstjóri lögráðamála Sýslumaðurinn á höfuðborgarsvæðinu.

Fundarstjóri *Berglind Magnúsdóttir, skrifstofustjóri þjónustu heim, Velferðarsvið Reykjavíkurborgar.*

Skráning: hulda.helgadóttir@hrafnista.is

Aðgangur 2.500.- kr. Greiðist við inngang.

Athugið að ekki mögulegt að taka við debet- eða kreditkortum.

Námsstefna um viðbrögð við ofbeldi gagnvart öldruðu fólki.

Í framhaldi af áhugaverðu málþing um ofbeldi gagnvart öldruðum á Íslandi sem haldið var á Grand hóteli í nóvember, ákváðu Öldrunarráð og Öldrunarfræðafélag Íslands að efna sameignlega til námstefnu um þessi mál, sem aðallega væri hugsuð fyrir starfsfólk í öldrunarþjónustu. Námstefnan tókst mjög vel en tæplega 100 þátttakendur tóku þátt.

Um fundi stjórnar á starfsárinu

Líkt og undanfarin fjögur starfsár ákvað stjórnin að hefja veturinn á því að halda stefnumótunarfund og var hann haldinn í Ölfusi að þessu sinni. Þar er friður og ró og áttu þátttakendur þar góðan tíma til að ræða mál.

- Markmið og hlutverk skoðuð og rædd
- Fróðlegar umræður – mjög ólík sjónarhorn
- Hvernig á að haga starfinu til að uppfylla sem best hvert markmið fyrir sig?
- Skipulagning helstu þátta starfsársins

Auk stefnumótunarfundar, fundaði stjórn Öldrunarráðs alls 8 sinnum á starfsárinu. Á fundum stjórnar eru jafnframt miklar umræður um ýmis mál sem efst eru á baugi þá stundina hvað varðar málefni aldraðra.

Fundur með Velferðarnefnd Alþingis

Í október þáði stjórn Öldrunarráðs boð frá Velferðarnefnd Alþingis um að senda fulltrúa á fund nefndarinnar. Formaður og varaformaður fóru og var aðallega rætt um búsetumál aldraðra en umræðan fór þó í ýmsar áttir í málefnum aldraðra.

Rásfundur um Reykjavík aldursvæna borg

Í nóvember barst Öldrunarráði Íslands boðsbref á rásfund um Reykjavík og aldursvænar borgir. Óskað var eftir 11 fulltrúum frá Farsælli öldrun til þátttöku á vinnufundi. Öldrunarráð þakkaði boðið og sendi 11 fulltrúa úr hópi þátttakenda sem tóku þátt í framtíðarþinginu í Reykjavík árið 2013. Tókst þessi rásfundur vel.

Boðskort á rásfund um Reykjavík aldursvæna borg

Farsælli öldrun er boðið að taka þátt í rásfundi Reykjavíkurborgar
í verkefni um aldursvænar borgir
miðvikudaginn 25. nóvember klukkan 14:00 í Tjarnarsal Ráðhússins.

Við óskum eftir 11 fulltrúum frá Farsælli öldrun til þátttöku á vinnufundi um aðgerðir
til að verða aldursvæn borg.

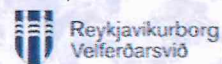
Hvað þarf til að vera aldursvæn borg ?

Meðal þess sem horft er til þegar talað er um aldursvænar borgir er útisvæði og byggingar, samgöngur, húsnæðismál, félagslega þátttöku, virðingu og félagslega viðurkenningu, virka samfélagsþátttöku og atvinnumöguleika, upplýsingaflæði og samfélags- og heilbrigðisþjónustu.

Með þátttöku ykkar í verkefninu aldursvænar borgir myndi Reykjavík verða betri borg fyrir alla íbúa og aldurshópa. Ætlunin er að hrinda í framkvæmd ýmsum aðgerðum sem miða að því að gera Reykjavíkurborg aðgengilega, aðlaðandi og hentuga fyrir eldri borgara.

Takið þátt í að móta Reykjavík sem aldursvæna borg.

Vinsamlega staðfestið þátttöku í netfangið aldursvaenborg@reykjavik.is fyrir 20. nóvember nk.

Umsagnir um þingmál

Eitt af hlutverkum Öldrunarráðs er að veita umsagnir um þingmál sem eru í farvatninu á Alþingi. Á þessu starfsári bárust ráðinu sex mál til umsagnar og voru sendar inn umsagnir í tveimur málum.

Samstarfsnefnd um málefni aldraðra

Til ársins 2015 átti Öldrunarráð Íslands fulltrúa í Samstarfsnefnd um málefni aldraðra sem starfaði á grundvelli 4. gr. laga um málefni aldraðra nr. 125/1999, en samkvæmt greininni skipar ráðherra fimm manna samstarfsnefnd um málefni aldraðra eftir hverjar almennar alþingiskosningar. Verkefni samstarfsnefndar um málefni aldraðra eru að vera velferðarráðherra og ríkisstjórn til ráðuneytis um málefni aldraðra, vera tengiliður milli ráðuneyta, stofnana og samtaka sem starfa að málefnum aldraðra, stjórna Framkvæmdasjóði aldraðra og gera tillögur til ráðherra um úthlutun úr sjóðnum. Eftir Alþingiskosningar vorið 2013, var óskað eftir nýjum tilnefningum til nefndarinnar og voru formaður (aðalmaður) og varaformaður (til vara) tilkynntir sem fulltrúar ráðsins. Fram til vors 2015 var Samráðsnefnd um málefni aldraðra ekki kölluð saman til funda. Þetta var auðvitað mjög miður en Öldrunarráð hvatti stjórnvöld óspart til að gera bragarbót á því.

Með breytingum á lögum var ákveðið að skipta nefndinni í tvo hluta. Annars vegar stjórn Framkvæmdasjóðs aldraðra en hins vegar samstarfsnefnd um málefni aldraðra. Öldrunarráði var boðið að eiga fulltrúa í samstarfsnefndinni áfram en ekki í stjórn Framkvæmdasjóðs. Ákveðið var að mótmæla því ekki en þiggja sæti í Samstarfsnefndinni. Samstarfsnefndin á að vera ráðherra og ríkisstjórn til ráðuneytis um málefni aldraðra og að vera tengiliður milli ráðuneyta, stofnana og samtaka sem starfa að málefnum aldraðra. Voru fyrri tilnefningar ráðsins látnar standa varðandi fulltrúa og hóf nefndin formlega störf í ágúst 2015.

Helstu verkefni sem rætt hafa verið í nefndinni á árinu eru:

- Yfirfærsla málaflokksins frá ríki til sveitarfélaga?
- Hjúkrunarheimili og heimaþjónustan
- Dagdvöl – möguleikar til að tryggja búsetu lengur heima
- Samþætting heimaþjónustunnar
- RAI upphafsmat
- Færni og heilsumat
- Greiðslufyrirkomulag á hjúkrunarheimilum
- Virkni aldraðra –AAI
- Dvalarrýmin – vantar annað úrræði f. einstaklinga með depurð einmannaleika og kvíðahneigð.
- Upplýsingagrunnur um málefni aldraðra
- Breytt almannatryggingakerfi

Ályktanir nefndarinnar eru kynntar fyrir ráðherra:

- Ályktun 17. mars 2016 um að komið verði upp upplýsingavef fyrir almenning varðandi öldrun og aldraða.
- Ályktun 28. apríl 2016 um skýrslu nefndar um endurskoðun laga um almannatryggingar.

Í samstarfsnefnd um málefni aldraðra hafa verið skipaðir:

- Elín Jóhannsdóttir, án tilnefningar, formaður
- Guðmundur Einarsson, án tilnefningar
- Rannveig Einarsdóttir, tiln. af Sambandi íslenskra sveitarfélaga
- Haukur Ingibergsson, tiln. af Landssambandi eldri borgara
- Pétur Magnússon, tiln. af Öldrunarráði Íslands.

Nánari upplýsingar um Samstarfsnefnd um málefni aldraðra er að finna á heimasíðu velferðarráðuneytis.

Ný viðurkenning Öldrunarráðs- framúrskarandi stefna varðandi starfslok

Á aðlafundi Öldrunarráðs 2016 verður í fyrsta sinn veitt sérstök viðurkenning ráðsins til fyrirtækja eða stofnanna sem hafa myndað sér framúrskarandi stefnu varðandi starfslok starfsmanna sinna og framfylgja henni á ábyrgan máta. Um nokkurt skeið hefur verið á stefnuskrá ráðsins að afhenda slíka viðurkenningu til að hvetja fyrirtæki og stofnanir til að huga að þessum málum með myndarbrag. Auglýst var eftir tilnefningum til þessarar viðurkenningar og bárust nokkrar álitlegar sem fengu umfjöllun í stjórn ráðsins.

Viðurkenning Öldrunarráðs Íslands til fyrirmyndar fyrirtækis varðandi vinnutílhögun og starfslok eldri starfsmanna er háð neðangreindum skilyrðum:

- Fyrirtækið hafi starfsmannastefnu um neðangreind atriði varðandi sveigjanleg starfslok og vinnutílhögun á síðustu árum fyrir starfslok.
- Tímanlega fyrir starfslok séu kannaðar óskir starfsmanns um aðlögun að starfslokum og honum/henni gefinn kostur á að fara í hlutastarf eða ábyrgðarminna starf.
- Við starfslok eigi starfsmaður kost á lausráðningu gegn greiðslu tímakaups fyrir unninn tíma í 6 – 12 mánuði í senn hafi hann áhuga á því.
- Til aðlögunar að breyttum aðstæðum við starfslok bjóði fyrirtækið starfsmönnum á námskeið, þar sem veitt er fræðsla um fjárhagslegar breytingar frá því að vera vinnandi maður yfir í að vera eftirlaunaþegi. Farið er yfir það sem tekur við, svo sem greiðslur almannatrygginga, lífeyrissjóða og annars sem skiptir máli.

Æskileg viðbót við framangreint gæti til dæmis verið:

- Að fyrrverandi starfsmönnum sé gefinn kostur á að taka áfram þátt í árshátíðum innan fyrirtækisins og öðrum viðburðum.
- Að fyrrverandi starfsmönnum sé boðið reglulega í heimsókn til að hitta fyrrverandi samstarfsmenn.
- Að fyrrverandi starfsmenn fái áfram fréttabréf fyrirtækisins ef þeir óska þess.

Alþjóðleg ráðstefna um öldrunarál á Íslandi

Eitt af markmiðum Öldrunarráðs er að taka þátt í erlendum samskiptum við tengda aðila. Þessu hlutverki hefur ráðið lítið náð að sinna á undanförunu árum en nú kann að verða breyting á. Öldrunarráði Íslands hefur borist boð um að taka þátt í að halda alþjóðlega ráðstefnu í samvinnu við ráðstefnufyrirtækið Research and Lead Generation. Um er að ræða ráðstefnuna IFA Global Conference on Ageing sem haldin verður á Íslandi árið 2018 eða 2020 en þessi ráðstefna er haldin á vegum samtakanna International Federation of Ageing. Ákvörðun um það verður tekin á næstunni og verður það verkefni nýrrar stjórnar Öldrunarráðs að ákveða nánar með þátttöku ráðsins í þessu spennandi verkefni. Nánari upplýsingar um samtökin International Federation of Ageing má finna á vefsíðu samtakanna <http://www.ifa-fiv.org/>

LÖG ÖLDRUNARRÁÐS ÍSLANDS

Endurskrifuð og breytt á aðalfundi 23. maí 2012

1.gr.

Aðilar sem láta sig málefni aldraðra varða mynda Öldrunarráð Íslands. Heimil þess og varnarþing er í Reykjavík.

2.gr.

Markmið Öldrunarráðs er að bæta lífsgæði og stöðu aldraðra. Tilgangi sínum hyggst ráðið ná með því að :

- a) Stuðla að samræmdri grundvallarstefnu í málefnum aldraðra og framgangi hennar.
- b) Koma fram fyrir hönd aðila sinna eftir því sem við á.
- c) Standa að ráðstefnum og námskeiðum og beita sér fyrir almennri upplýsinga – og fræðslustarfsemi um málefni aldraðra.
- d) efla rannsóknir varðandi málefni aldraðra með starfsemi sérstaks rannsóknarsjóðs, en um hann gildir sérstök skipulagsskrá.
- e) aðstoða aðila sína við skipulag verkefna og framkvæmd
- f) veita árlega viðurkenningu til einstaklings , stofnunar eða félagasamtaka fyrir framúrskarandi mál, starf eða verkefni í þágu málefnis aldraðra.
- g) annast samskipti við tengda aðila erlendis.

3.gr.

Aðilar að Öldrunarráði Íslands geta orðið :

- 1) Opinberir aðilar og aðrir þeir aðilar sem láta sig málefni aldraðra varða.
- 2) stofnanir sem vinna að öldrunarmálum og
- 3) félög og samtök sem á einhvern hátt snerta málefni aldraðra.

Stjórn Öldrunarráðs Íslands afgreiðir aðildarumsóknir.

4.gr.

Styrktarfélagar geta orðið einstaklingar og félög sem ekki falla undir ákvæði í 3. gr. Þeir eiga rétt til setu á aðalfundi með málfrlsi og tillögurétti.

5.gr.

Árgjöld til ráðsins greiða aðilar í einhverjum eftirtalinna flokka:

- a) gjöld er veita rétt til þriggja fulltrúa með atkvæðisrétt á aðalfundi.
- b) gjöld er veita rétt til eins fulltrúa með atkvæðisrétt á aðalfundi.
- c) gjöld styrktarfélagi samkvæmt ákvörðun aðalfundar.

Aðilar að Öldrunarráði geta sent fleiri á aðalfund en þá sem atkvæðisrétt hafa.

Tillögur um árgjöld ásamt fjárhagsáætlun skal stjórn ráðsins leggja fyrir aðalfund.

Gjaldldagi árgjalda er 10.júlí. Aðildarfélög sem skulda árgjöld tveggja ára falla út af aðildaskrá.

6.gr.

Reikningsár samtakanna er almanaksárið.

7.gr.

Aðalfund skal að jafnaði halda í maí ár hvert og fer hann með æðsta vald Öldrunarráðs Íslands.

Rétt til setu á aðalfundi eiga fulltrúar og þeir aðrir sem stjórnin býður, svo sem fyrrverandi stjórnarmenn.

Aðalfund skal boða skriflega með a.m.k. hálfs mánaðar fyrirvara og er hann löglegur sé löglega til hans boðað.

Dagsskrá aðalfundar:

1. Nafnakall fulltrúa með atkvæðisrétt.
2. Lögð fram skýrsla stjórnar og nefnda um starfsemi ráðsins ásamt endurskoðuðum reikningum þess.
3. Skýrsla Rannsóknarsjóðs lögð fram.
4. Lögð fram tillaga stjórnar að fjárhagsáætlun næsta árs og aðildargjöldum.
5. Lagabreytingar.
6. Lagðar fram tillögur/ eða ályktanir er borist hafa.
7. Kosning formanns , annara stjórnarmanna og endurskoðenda.
8. Önnur mál.

8.gr.

Aðalfundur kýs 9 manna stjórn Öldrunarráðs Íslands .

Kjörgengir eru þeir einir sem tilnefndir eru til setu á aðalfundi af aðilum Öldrunarráðs.

Kjörtímabil stjórnarmanna er 3 ár og er formaður kosinn sérstaklega. Stjórnin skiptir með sér verkum.

Endurkosning formanns og stjórnar er heimil í tvö skipti.

Aðalfundur kýs tvo skoðunarmenn reikninga og einn til vara og skulu þeir kosnir til þriggja ára.

9.gr.

Hlutverk stjórnar Öldrunarráðs Íslands er að annast málefni ráðsins milli aðalfunda.

Stjórninni er heimilt að ráða starfsmann.

Skýlt er að kveðja til fundar ef 1/3 hluti félagsmanna óskar þess , sbr.5. gr. eða ef 2 stjórnarmenn

æskja þess skriflega , enda sé fundarefni tilgreint.

10.gr.

Öldrunarráð hefur til ráðstöfunar sjóð til eflingar rannsókna í Öldrunarmálum , Rannsóknarsjóð Öldrunarráðs Íslands. Rekstur sjóðsins er á ábyrgð stjórnar Öldrunarráðs sem leggur mat á styrkbeiðnir. Starfsemi sjóðsins er byggð á skipulagsskrá sem samþykkt var á aðalfundi Öldrunarráðs 15. október 1992 og verður henni einungis breytt á aðalfundi.

11.gr.

Lögum þessum verður einungis breytt á aðalfundi. Tillögur til lagabreytinga skulu berast stjórn fyrir 1. Apríl og skal hún senda þær með fundaboði. Til lagabreytinga þarf samþykkt 2/3 greiddra atkvæða á aðalfundi.

12.gr

Tillögu um að leggja Öldrunarráð niður er eingöngu hægt að leggja fyrir aðalfund og skal hún berast stjórn fyrir 1. febrúar. Verði tillagan samþykkt með $\frac{3}{4}$ hlutum atkvæða á aðalfundi , enda sitji a.m.k. $\frac{3}{4}$ hlutar atkvæðisbærra fulltrúa fundinn skal halda aukaaðalfund innan þriggja mánaða til endanlegrar ákvörðunar. Verði samþykkt að leggja Öldrunarráð niður með $\frac{3}{4}$ hlutum atkvæða á aukaaðalfundi , skal fundurinn ákveða hvernig skuli ráðstafa eignum Öldrunarráðs. Þá skal taka sérstaklega ákvörðun um það hver skuli taka að sér rekstur og úthlutun styrkja úr rannsóknarsjóði.

Skipulagsskrá Rannsóknarsjóðs Öldrunarráðs Íslands

1.gr.

Sjóðurinn heitir Rannsóknarsjóður Öldrunarráðs Íslands.

2.gr.

Sjóðurinn er stofnaður á aðalfundi Öldrunarráðs Íslands 27. september 1991 með gjöf frá Líknarsjóði Íslands að fjárhæð kr.822.507,10 átta hundruð tuttugu og tvö þúsund fimm hundruð og sjö krónur og tíu aurar. Auk þess telst til stofnfjár gjöf frá Öldrunarráði Íslands að fjárhæð kr.200.000,- tvö hundruð þúsund krónur. Stofnfé sjóðsins telst vera kr.1.022.507.10-ein milljón tuttugu og tvö þúsund fimm hundruð og sjö krónur og tíu aurar.

3.gr.

Tekjur sjóðsins eru önnur framlög, gjafir og áheit sem honum kunna að berast, vextir auk tekna af fjáröflun, sem stjórn sjóðsins efnir til.

4.gr.

Allar gjafir, framlög og áheit skal færa í sérstaka gjafabók.

5.gr.

Hlutverk sjóðsins er að styrkja rannsóknir í öldrunarmálum á Íslandi svo og önnur þau verkefni sem stjórn sjóðsins ákveður.

Úthlutað er úr sjóðnum 29. október ár hvert, fyrsta sinn 1993. Umsóknarfrestur um styrkveitingar er til 1.júlí ár hvert. Auglýsa skal eftir styrkbeiðnum með tveggja mánaða fyrirvara.

6.gr.

Stofnfé sjóðsins má ekki skerða meðan sjóðurinn starfar eftir þessari skipulagsskrá, en vexti og aðrar tekjur er sjóðnum kunna að áskotnast má nota samkvæmt ákvörðun sjóðsstjórnar.

7.gr.

Stjórn sjóðsins er stjórn Öldrunarráðs Íslands á hverjum tíma og varsla sjóðseigna í hennar höndum.

8.gr.

Reikningsár sjóðsins skal vera hið sama og annarra reikninga Öldrunarráðs Íslands og endurskoðendur þeir sömu og annast endurskoðun reikninga Ö.Í.

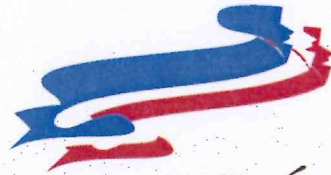
Stjórn sjóðsins skal halda gerðbók fyrir sjóðinn þar sem bókaðar eru allar kvarðanir sjóðsstjórnar og annað varðandi sjóðinn, þ.á.m. niðurstöður reikninga hans.

9.gr.

Reikningar sjóðsins skulu birtir undir nafni hans með öðrum reikningum Öldrunarráðs Íslands.

Reykjavík, 15. október 1992

Stjórn Öldrunarráðs Íslands

Öldrunarráð Íslands

Öldrunarráð Íslands

Ársreikningur 2015

Efnisyfirlit

Áritun stjórnar og skoðunarmanna	3
Rekstrarreikningur	4
Efnahagsreikningur	5
Sjóðstreymisyfirlit	6
Skýringar	7
Efnahagsreikningur Rannsóknarsjóðs Öldrunarráðs Íslands	8

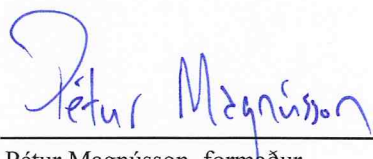
Skýrsla og áritun stjórnar

Markmið Öldrunarráðs Íslands er að bæta lífsaðstöðu aldraða.

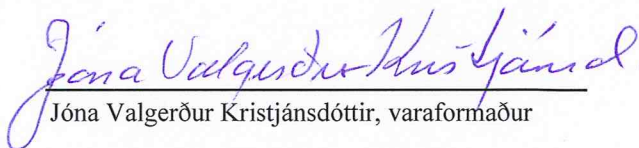
Tap varð af rekstri ráðsins á árinu 2015 að fjárhæð 60 þús. kr. samkvæmt rekstrarreikning. Höfuðstóll ráðsins nam í árslok 5.122 þús. kr. samkvæmt efnahagsreikningi.

Stjórn Öldrunarráðs Íslands hefur í dag rætt ársreikning félagsins fyrir árið 2015, ásamt efnahagsreikningi fyrir Rannsóknarsjóð Öldrunarráðs Íslands, og staðfest þá með undirritun sinni. Stjórn leggur til við aðalfund að samþykkja ársreikninginn.

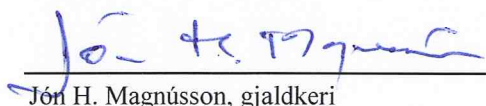
Reykjavík, 25. apríl 2016

Pétur Magnússon, formaður

Jóna Valgerður Kristjánsdóttir, varaformaður

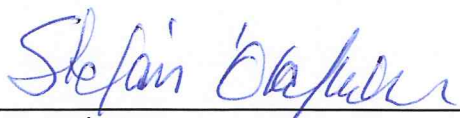

Jón H. Magnússon, gjaldkeri

Áritun félagskjörinna skoðunarmanna

Við undirritaðir skoðunarmenn Öldrunarráðs Íslands höfum yfirfarið ársreikning ráðsins fyrir árið 2015 án athugasemda.

Reykjavík, 25. apríl 2016

Stefán Ólafsson

Linda Baldursdóttir

Rekstrarreikningur

		2015	2014
Rekstrartekjur			
Árgjöld.....		945.210	931.700
Þáttökugjöld vegna funda og ráðstefna.....		1.133.469	1.324.646
Vaxtatekjur.....		110.100	124.672
Seðilgjöld.....		7.250	7.500
Aðrar óreglulegar tekjur.....	2	0	142.910
		<u>2.196.029</u>	<u>2.531.428</u>
Rekstrargjöld			
Auglýsingar.....		773.515	1.137.889
Heimasíða.....		59.653	69.174
Banka- og þjónustukostnaður.....		11.766	14.734
Fjármagnstekjuskattur.....		22.019	22.936
Fundir og ráðstefnur.....		983.750	672.800
Styrkir.....		0	100.000
Annar kostnaður.....	3	405.570	73.768
		<u>2.256.273</u>	<u>2.091.301</u>
(Tap) Hagnaður ársins.....		<u>(60.244)</u>	<u>440.127</u>

Efnahagsreikningur 31.12.2015

Eignir

	Skýr.	2015	2014
Ógreidd félags- og ráðstefnugjöld.....	4	715.720	296.600
Handbært fé.....	5	4.405.954	5.471.118
Eignir samtals		5.121.674	5.767.718

Eigið fé og skuldir

Höfuðstóll frá fyrra ári.....		5.581.918	5.141.791
Framlag í Rannsóknarsjóð.....	(	400.000)	0
Afkoma ársins.....	(	60.244)	440.127
Eigið fé samtals		5.121.674	5.581.918

Aðrar skammtímaskuldir.....	6	0	185.800
Skuldir samtals		0	185.800

Eigið fé og skuldir samtals		5.121.674	5.767.718

Sjóðstreymisýfirlit árið 2015

	Skýr.	2015	2014
Rekstrarhreyfingar			
(Tap) Hagnaður ársins.....	(60.244)	440.127	
Veltufé til rekstrar	-60.244	440.127	
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda:			
Skammtímakröfur, lækkun (hækkun).....	(419.120)	0	
Skammtímaskuldir, (lækkun) hækkun.....	(185.800)	0	
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda	(604.920)	0	
Handbært fé til rekstrar	-665.164	440.127	
Framlag í Rannsóknarsjóð	(400.000)	0	
Lækkun á handbæru fé	-1.065.164	440.127	
Handbært fé í ársbyrjun	5.471.118	5.471.118	
Handbært fé í lok árs	4.405.954	5.911.245	

Skýringar

1. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum. Hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

2. Aðrar óreglulegar tekjur

Árin 2012 og 2013 var færð varúðarfærsla í bókhaldi til skuldar vegna ófærðra bókfærslna af eldri bankareikningum sem ekki höfðu verið færðar. Árið 2014 var leyst úr þessari stöðu og kom þá í ljós að varúðarfærsla hafði verið ofmetin. Mismunur er færður til tekna.

3. Annar kostnaður

Árið 2015 var gjaldafærður kostnaður að fjárhæð 300 þús. kr. vegna framtíðarþings um farsæla öldrun árið 2013 sem Hrafnista hafði greitt sama ár fyrir Öldrunarráð en ekki endurrukkað.

	2015	2014
4. Ógreidd félags- og ráðstefnugjöld		
Ógreidd félagsgjöld frá árinu 2012.....	0	15.600
Ógreidd félagsgjöld frá árinu 2013.....	133.300	133.300
Ógreidd félagsgjöld frá árinu 2015.....	15.200	0
Ógreidd ráðstefnugjöld frá árinu 2013.....	30.000	30.000
Ógreidd ráðstefnugjöld frá árinu 2014.....	24.251	117.700
Ógreidd ráðstefnugjöld frá árinu 2015.....	466.640	0
	<u>669.391</u>	<u>296.600</u>
5. Handbært fé		
Bankareikningur 117-05-65355.....	0	0
Bankareikningur 314-26-589.....	360.236	1.612.876
Bankareikningur 314-13-300432.....	3.833.038	3.748.990
Bankareikningur 372-13-112206.....	212.680	109.252
	<u>4.405.954</u>	<u>5.471.118</u>
6. Aðrar skammtímaskuldir		
Ógreiddir reikningar í árslok.....	0	185.500
	<u>0</u>	<u>185.500</u>

Rannsóknarsjóður Öldrunarráðs Íslands

Efnahagsreikningur 31.12.2015

Eignir

	2015	2014
Handbært fé.....	9.754.947	9.638.840
Eignir samtals	<u>9.754.947</u>	<u>9.638.840</u>

Eigið fé

Höfuðstóll frá fyrra ári.....	9.638.840	9.699.175
Hækkun á framlagi til styrkja.....	400.000	0
Vextir.....	270.133	299.581
Fjármagnstekjuskattur.....	(54.026)	(59.916)
Styrkveitingar.....	(500.000)	(300.000)
Eigið fé samtals	<u>9.754.947</u>	<u>9.638.840</u>